

Załącznik do Uchwały Nr LXX/908/09
Rady Miasta Krakowa z dnia 29 kwietnia 2009 r.

MŁODY KRAKÓW

Kraków, 2009

Spis treści

	Str.
1. Wstęp	3
2. Dokumenty źródłowe	4
3. Sytuacja Młodych ludzi w Krakowie	6
4. Cele osiągnięte w latach 1999 – 2009 (okres realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocności Młodzieży)	8
5. Co chcemy osiągnąć poprzez realizację programu „Młody Kraków”?	11
6. Karty programu „Młody Kraków”:	12
I. Młodzieżowe Forum Edukacji Obywatelskiej.	13
II. System Wsparcia Dzieci i Młodzieży.	18
III. Partnerstwo dla Młodych.	23

WSTĘP

Program „Młody Kraków” jest kontynuacją realizowanego od 1999 r. Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przeszłości Młodzieży (MPPPM) (Uchwała nr XL/299/99 RMK z dnia 22.12.1999 r.) i zawiera zarówno zmodyfikowane zadania realizowane w ramach MPPPM oraz nowe projekty nie objęte MPPPM. W zestawieniu z MPPPM program „Młody Kraków” znacznie szerzej definiuje grupę beneficjentów. Adresatem programu są wszyscy ludzie w wieku szkolnym oraz środowiska związane z ich codziennym życiem, edukacją, wychowaniem i czasem wolnym.

Program oparty jest na przekonaniu, że jedynie skoordynowane i długoterminowe współdziałanie różnych podmiotów może doprowadzić do redukcji czynników negatywnych oraz do wzmacniania czynników chroniących. Program równowagi działania prewencyjne, restrykcyjne i rozwojowe. Skuteczna realizacja programu opiera się na wielopłaszczyznowej współpracy różnych podmiotów (samorząd, organizacje pozarządowe, instytucje edukacyjne i opiekuńczo – wychowawcze, Kościół, środowiska naukowe oraz organy porządku publicznego) oraz multimodalnym potraktowaniu spraw ludzi młodych.

Realizacji programu towarzyszą: **otwartość, systemowość, współdziałanie i pragmatyzm:**

- **Otwartość** - program jest strukturą dynamiczną, na bieżąco modyfikującą swoje działania w oparciu o dostępną wiedzę i działalność badawczą.
- **Systemowość** - celem programu jest tworzenie systemu powiązanych zadań, a nie zbioru działań jednorazowych i rozproszonych.
- **Współdziałanie** – program nie buduje własnych struktur organizacyjnych, ale inspiruje i współdziała z istniejącymi podmiotami lub dąży do ich wykreowania i samodzielnego istnienia.
- **Pragmatyzm** - program dąży do możliwie szczegółowego opisu konkretnych przedsięwzięć, w których jasno precyzuje się cele, adresatów, partnerów i podmioty zdolne do ich realizacji oraz techniki ewaluacji.

DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE

Program „Młody Kraków” powstał w oparciu o:

- Białą Księgę Komisji Europejskiej – Nowe Impulsy Dla Młodzieży Europejskiej (Komisja Wspólnot Europejskich, Bruksela 2001 r.)
- Strategię Państwa dla Młodzieży na lata 2003 – 2012 (Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Warszawa 2003 r.)
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przeszłości wśród Dzieci i Młodzieży (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Warszawa 2003)
- Strategię Rozwoju Krakowa (Uchwała Nr LXXV/742/05 RMK z dnia 13.04.2005 r.)
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Krakowie na lata 2007 – 2013 (Uchwała Nr V/51/07 RMK z dnia 31.01.2007 r.)
- Miejski Program Przeciwdziałania Przeszłości Młodzieży (Uchwała Nr XL/299/99 RMK z dnia 22.12.1999 r.)
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2009 (Uchwała Nr LX/779/08 z dnia 17.12.2009 r.)
- Raport o Kapitale Intelektualnym Polski (Zespół doradców strategicznych Premiera pod redakcją dr Michała Boni, Warszawa lipiec 2008)

oraz z uwzględnieniem następujących dokumentów:

- Młodzież w Centrum Handlowo – Rozrywkowym. Raport z badań socjologicznych – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2007)
- Dzieci Ulicy – Raport z socjologicznych badań terenowych – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2006)
- Gimnazjaliści w Nowej Hucie – Raport z badań w ramach projektu Demos przez Instytut Socjologii UJ – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2003)
- Postawy dzieci i młodzieży wobec sytuacji uzależniających – Raport opracowany przez BBS Obserwator – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2004)
- Wzorce konsumpcji alkoholu w Krakowie – Raport z badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie UMK przez PBS (Warszawa - Sopot 2005)

- Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Miasta Krakowa badania wykonane na zlecenie UMK przez PBS DGA Sp. z o.o. (Sopot - Warszawa 2007)
- Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną w mieście Kraków badania wykonane na zlecenie UMK przez PBS DGA Sp. z o.o. (Sopot - Warszawa 2007)
- Czyja jest socjoterapia? – wychowanie w otwartych środowiskach młodzieżowych na - zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2004)
- Między domem a ulicą – wokół problemów wychowania w dobie globalizacji i kultury masowej - na zlecenie MPPPM(UMK, Kraków 2005)
- Profilaktyka w środowisku lokalnym (Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2002)

SYTUACJA MŁODYCH LUDZI W KRAKOWIE

1. Istotne dane liczbowe:

- Liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym: rok szkolny 2008/2009 – 87.012
- Liczba młodzieży osiągająca pełnoletność w 2009 r.: 7.690
- Liczba placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego w 2009: ogółem: 33, w tym specjalistycznych: 14, opiekuńczych: 19.
- Liczba miejsc dla dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo wychowawczych wsparcia dziennego w 2009: ogółem: 2.067, w tym w specjalistycznych: 1.372, opiekuńczych: 695.
- Liczba całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych: 27; liczba miejsc w placówkach całodobowych: 584.
- Liczba przestępstw popełnionych przez nieletnich w 2008 (dane otrzymane z KMP): 1.626
- Liczba nieletnich sprawców w 2008 r. (dane otrzymane z KMP): 863

Szacunkowo:

- specjalistycznej pomocy wymaga: 13% populacji w wieku szkolnym, (wg szacunków Fundacji dla Polski)
- raz w życiu upiło się: 49% 15-16-latków i 66% 17-18-latków
- papierosy paliło co najmniej 40 razy: 19% uczniów gimnazjów i 28% uczniów szkół średnich
- przynajmniej jeden raz paliło marihuanę: 20% uczniów szkół gimnazjalnych i 25% uczniów szkół ponadgimnazjalnych
- rodziny niepełne stanowią w Krakowie 25% (Strategia Społeczna)

2. Zjawiska utrudniające realizację programu:

- Szybkie zmiany kulturowe związane z komercjalizacją przestrzeni miejskiej i wzrostem ruchu turystycznego
- Wysoki poziom akceptacji społecznej dla spożycia alkoholu przez młodzież (towarzyszący w inicjacji alkoholowej rodzice)

- Niski poziom zaufania młodzieży do instytucji publicznych
- Niedostateczne zaangażowanie policji w problemy dzieci i młodzieży

3. Potencjały do wykorzystania:

- Atrakcyjność miasta i wypracowane kontakty międzynarodowe
- Bogata tradycja działalności społecznej
- Znaczna liczba prężnie działających organizacji pozarządowych
- Ośrodki naukowe i badawcze, fachowcy z różnych dziedzin
- Wysoki autorytet Kościoła Katolickiego
- Znaczna ilość środków finansowych przeznaczanych przez UMK na profilaktykę uzależnień

CELE OSIĄGNIĘTE W LATACH 1999 – 2008 (okres realizacji MPPPM)

- 1. Stworzenie sieci specjalistycznych placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego i profesjonalizacja ich oferty.**

Do 2008 roku w Krakowie uruchomiono 32 placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego, w tym stworzono sieć 11 specjalistycznych placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego. Wspólnie z MOPS w Krakowie wypracowano standardy pracy z dziećmi i młodzieżą w placówkach.

- 2. Informacja dla młodzieży o mieście: Poradnik Młodego Krakusa, Gazeta Młodych „Śmigło”, witryny internetowe.**

W ramach MPPPM redagowany jest (przy udziale młodzieży) magazyn dla gimnazjalistów „Śmigło”, ukazuje się „Poradnik Młodego Krakusa” – publikacja przygotowana dla osób wkraczających w dorosłość, utworzono strony internetowe informujące o przedsięwzięciach MPPPM dla młodzieży.

- 3. Juliada – impreza sportowa dla dzieci i młodzieży pozostającej w mieście podczas wakacji.**

Począwszy od 1999 roku na Rynku Głównym w Krakowie organizowana jest sportowo-rekreacyjna impreza skierowana do młodzieży, pozostającej w mieście podczas wakacji. Jej celem jest stworzenie młodym ludziom atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego, a także promocja sportów tanich i ogólnie dostępnych. Organizowanie imprezy w centrum miasta ma za zadanie pokazać młodym ludziom, że miasto Kraków traktuje ich z szacunkiem.

- 4. Aktywizacja samorządów szkolnych i zaangażowanie młodych liderów w sprawę miasta (KAS).**

Wraz z powstaniem w 2005 roku Krakowskiej Akademii Samorządności (KAS) rozpoczęto proces aktywizowania do działalności społecznej uczniów – członków samorządów szkół gimnazjalnych poprzez zaproszenie ich do uczestnictwa w warsztatach umiejętności społecznych oraz mobilizowanie do pracy na rzecz środowiska szkolnego poprzez organizację Konkursu Samorządów Szkół Gimnazjalnych. Krakowska Akademia Samorządności ma na celu wsparcie samorządności szkolnej. KAS jest także próbą wypracowania apolitycznego modelu pracy z młodzieżą zainteresowaną działalnością społeczną i obywatelską. Dzięki systematycznie podejmowanym działaniom integracyjnym młodzież skupiona w KAS staje się stale środowiskiem zorientowanym na pracę społeczną i działalność obywatelską. Uczestniczący w działaniach KAS uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przygotowują i realizują we współpracy z UMK projekty społeczne z myślą o młodych mieszkańcach Krakowa.

5. Odwrócenie trendu wzrostowego konsumpcji środków psychoaktywnych i papierosów. Zmniejszenie dostępności w/w (ESPAD 2007).

Z informacji zawartych w Raporcie „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Miasta Krakowa” wynika, że nastąpił wyraźny spadek liczby krakowskich uczniów palących papierosy, upijających się i używających amfetaminy. Spadła także dostępność papierosów, piwa i narkotyków. Istnieje natomiast konieczność zintensyfikowania działań skierowanych do grupy dziewcząt (nastąpił wzrost liczby uczennic pijących alkohol i sięgających po leki bez recepty).

6. Poprawa współpracy pomiędzy partnerami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

Z inicjatywy MPPPM przeprowadzono szkolenia nauczycieli i pracowników przedszkoli i placówek opiekuńczo-wychowawczych z zakresu znajomości procedur postępowania i metod współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.

7. Uruchomienie programu „streetworkingu”.

We współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej uruchomiono program streetworkingu w Krakowie. W wyniku współpracy ze środowiskiem organizacji pozarządowych powstał raport „Dzieci Ulicy”.

8. Realizacja projektów badawczych.

W latach 1999 - 2009 w ramach MPPPM przygotowano i zrealizowano projekty badawcze dotyczące zachowań dzieci i młodzieży:

- Młodzież w Centrum Handlowo – Rozrywkowym. Raport z badań socjologicznych – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2007)
- Dzieci Ulicy – Raport z socjologicznych badań terenowych – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2006)
- Gimnazjaliści w Nowej Hucie – Raport z badań w ramach projektu Demos przez Instytut Socjologii UJ – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2003)
- Postawy dzieci i młodzieży wobec sytuacji uzależniających – Raport opracowany przez BBS Obserwator – na zlecenie MPPPM (UMK, Kraków 2004)

9. Szeroka i różnorodna polityka informacyjna.

W 2007 r. rozpoczęto kampanię „Dając pieniądze odbierasz dzieciństwo”. Jej celem jest przeciwdziałanie zjawisku żebractwa dzieci i pomoc dzieciom żebrzącym, a także troska o wizerunek miasta i ochrona mieszkańców i turystów przed nagabywaniem o pieniądze ze

strony dzieci. Kampania jest realizowana we współpracy z krakowskim środowiskiem restauratorów, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Strażą Miejską, organizacjami pozarządowymi, a także ośrodkami naukowymi badającymi procesy społeczne. W ramach kampanii w 2008 r. zorganizowano Seminarium trzech miast Krakowa, Poznania i Wrocławia pn. „Dając pieniądze odbierasz dzieciństwo”. Celem spotkania była wymiana doświadczeń przedstawicieli miast, zaangażowanych w ograniczenie żebractwa dzieci oraz w tworzenie systemu pomocy dzieciom wykorzystywanym do tego procederu. W spotkaniu uczestniczyli specjaliści bezpośrednio zaangażowani w pracę z dziećmi, przedstawiciele Urzędów Miast, Policji, Straży Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, streetworkerzy, socjolodzy i psychologowie.

10. Współpraca międzynarodowa.

W ramach MPPPM nawiązano współpracę z dużymi miastami i ośrodkami badawczymi w Europie. Uczestnictwo w Europejskim programie wzmacniającym postawy obywatelskie „Demos” umożliwiło rozpoczęcie trwałej współpracy z Antwerpią (Belgia), Aberdeen i Edynburgiem (Wielka Brytania), Utrecht (Holandia), Turku (Finlandia). Podjęto trwałą współpracę z Lipskiem w zakresie wprowadzania programów streetworkingu, Stuttgartem w ramach projektu „Miasta dla dzieci” oraz Norymbergą – „Koalicja miast przeciw rasizmowi”.

CO CHCEMY OSIĄGNAĆ?

1. **Aktywizować młodych obywateli** (Młodzieżowe Forum Edukacji Obywatelskiej).
2. **Rozwijać system informacji młodzieżowej** (Młodzieżowe Forum Edukacji Obywatelskiej).
3. **Wyrównywać szanse wśród młodego pokolenia i tworzyć alternatywę dla ulicy** (System Wsparcia Dzieci i Młodzieży).
4. **Doskonalić umiejętności zawodowe osób pracujących z młodzieżą** (System Wsparcia Dzieci i Młodzieży).
5. **Przeciwdziałać marginalizacji młodego pokolenia** (System Wsparcia Dzieci i Młodzieży).
6. **Przeciwdziałać uzależnieniom** (System Wsparcia Dzieci i Młodzieży).
7. **Monitorować zjawiska społeczne** (Partnerstwo dla Młodych).
8. **Popularyzować wiedzę o wychowaniu** (Partnerstwo dla Młodych).
9. **Mobilizować społeczność lokalną do działania na rzecz młodzieży** (Partnerstwo dla Młodych).
10. **Rozwijać międzynarodową współpracę młodzieży** (Partnerstwo dla Młodych).

KARTY PROGRAMU

MŁODZIEŻOWE FORUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

I. Krakowska Akademia Samorządności

1. Cele Programu

- Pobudzanie aktywności społecznej uczniów szkół ponadpodstawowych, wspieranie postaw zaangażowania w życie społeczności lokalnej.
- Wzmacnianie więzi pomiędzy młodymi obywatelami a instytucjami samorządu lokalnego.

2. Zakres działań

- Wykłady dla gimnazjalistów prowadzone przez pracowników naukowych uczelni wyższych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, samorządu lokalnego i publicystów zajmujących się problematyką życia publicznego.
- Warsztaty umiejętności społecznych dla uczniów szkół ponadpodstawowych, uczące zasad pracy w grupie, kreatywnego działania i realizowania projektów społecznych.
- Wydarzenia integrujące środowisko liderów młodzieżowych Krakowa.
- Projekty społeczne przygotowywane i realizowane przez młodzież.

3. Deklaracja celu

- W salach Urzędu Miasta Krakowa organizowane będą wykłady i warsztaty wzmacniające kompetencje społeczne i obywatelskie młodzieży.
- Cyklicznie organizowane będą wydarzenia integrujące środowisko liderów młodzieżowych Krakowa.
- Cyklicznie ogłaszany i przeprowadzany będzie konkurs projektów społecznych dla młodzieży, zakończony realizacją najlepszych projektów.
- Wzrośnie liczba nastolatków dostrzegających związek pomiędzy poszczególnymi szczeblami samorządu i rozumiejących znaczenie Rady Miasta.
- Wzrośnie liczba aktywnych społecznie nastolatków.
- Wśród dorosłych i nastoletnich mieszkańców Krakowa wzrośnie przekonanie o podmiotowej roli osób niepełnoletnich w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

II. Młode Media

1. Cele Programu

- Tworzenie projektów medialnych umożliwiających uczniom krakowskich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych uczestnictwo w twórczym dialogu z dorosłymi.
- Inspirowanie nastolatków za pomocą nowoczesnych nośników medialnych do stawiania pytań o wybór drogi osobistego rozwoju, stosunek do świata wartości i produktów popkultury.
- Umożliwianie młodym ludziom realizowania pasji i rozwijania talentów dziennikarskich, publicystycznych, oratorskich i informatycznych.

2. Zakres działań

- „Śmigło” – magazyn aktywnych nastolatków.
- Projekty radiowe, telewizyjne i internetowe
- Warsztaty medialne dla młodzieży.
- Przegląd gazetek szkolnych

3. Deklaracja celu

- Pod patronatem Urzędu Miasta Krakowa działać będzie młodzieżowy zespół redakcyjny zaangażowany w tworzenie projektów medialnych dla nastolatków.
- Systematycznie do krakowskich gimnazjów docierać będzie magazyn młodzieżowy tworzony przez młodzież pod patronatem Urzędu Miasta Krakowa.
- Cyklicznie organizowane będą warsztaty dziennikarskie dla młodzieży szkół ponadpodstawowych.
- Organizowane będą połączone z warsztatami dziennikarskimi przeglądy czasopism szkolnych wydawane w krakowskich szkołach ponadpodstawowych.

III. Miasto Młodych

1. Cele Programu

- Informowanie młodych ludzi o możliwościach osobistego rozwoju w kontekście życia w nowoczesnym społeczeństwie obywatelskim.
- Ułatwienie osiemnastolatkom stawiania pierwszych kroków w dorosłym życiu.
- Ułatwienie młodym ludziom rozpoczynającym studia akademickie w Krakowie zdobycie praktycznych informacji o życiu w mieście.
- Promocja patriotyzmu lokalnego.

2. Zakres działań

- Poradnik "Młodego Krakowa".
- Projekty promujące tradycje obywatelskie Krakowa.
- Projekty obywatelskie z udziałem studentów.

3. Deklaracja celu

- Osiemnastolatkwie odbierający pierwszy dowód osobisty otrzymywać będą przygotowywany w Urzędzie Miasta Krakowa corocznie aktualizowany poradnik zawierający kompendium wiedzy pomagającej dorosłemu obywatelowi poruszanie się w świecie instytucji i obowiązków obywatelskich.
- Studenci przyjeżdżający do Krakowa otrzymywać będą przygotowywany w Urzędzie Miasta poradnik pomagający im w praktycznej aklimatyzacji w nowym mieście.
- Wspierane będą projekty młodzieżowe promujące przywiązanie do Krakowa i jego tradycji obywatelskich.

IV. Samorządni Uczniowie

1. Cele Programu

- Wspieranie aktywności i wzmacnianie umiejętności organizacyjnych samorządów szkolnych.

2. Zakres działań

- Konkurs samorządów uczniowskich
- Szkolenia opiekunów samorządów szkolnych
- Księga dobrych praktyk samorządowych

3. Deklaracja celu

- Systematycznie wyłaniane i nagrodzane będą najlepiej pracujące samorzady szkolne Krakowa.
- Systematycznie organizowane będą szkolenia dla nauczycieli i opiekunów samorządów szkolnych.
- Na podstawie materiałów konkursu samorządów uczniowskich krakowskich gimnazjów opracowana zostanie księga dobrych praktyk, umożliwiająca wymianę wiedzy i doświadczeń w pracy z samorządem uczniowskim.
- Każdego roku wyłonieni i nagrodzeni zostaną najbardziej twórczy i zaangażowani w pracę ze środowiskiem szkolnym nauczyciele – opiekunowie samorządów szkolnych oraz dyrektorzy wspierający samorządność szkolną.

V. Bezpieczni w szkole

1. Cele Programu

- Stworzenie modelu rozwiązywania sytuacji kryzysowych w środowisku szkolnym.
- Wspieranie inicjatyw pedagogicznych zmierzających do ograniczenia agresji w szkole.
- Wykształcenie w szkołach instytucji młodzieżowego mediatora szkolnego, który będzie wspierać procesy stopniowego łagodzenia zjawiska konfliktów szkolnych.

2. Zakres działań

- Szkolenia dyrektorów i pedagogów szkolnych z zakresu rozwiązywania sytuacji kryzysowych.
- Szkolenia mediatorów szkolnych.
- Promocja instytucji mediacji szkolnej.

3. Deklaracja celu:

- Stworzony zostanie nowoczesny model rozwiązywania sytuacji kryzysowych w środowisku szkolnym.
- Regularnie w krakowskich szkołach organizowane będą szkolenia mediatorów szkolnych.
- Wzrośnie liczba mediacji szkolnych, których aktywnymi podmiotami będą uczniowie.

SYSTEM WSPARCIA DZIECI I MŁODZIEŻY

I. Pozaszkolne formy zajęć

1. Cele Programu

- Poszerzanie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym.
- Wzmacnianie kompetencji pracowników instytucji zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży.

2. Zakres działań

- Środowiskowe projekty społeczne: akcje, wyjazdy, konkursy z udziałem placówek opiekuńczo - wychowawczych, klubów osiedlowych, domów kultury, organizacji pozarządowych.
- Szkolenia dla pracowników instytucji zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- Konferencje umożliwiające wymianę doświadczeń i dobrych praktyk środowiska pracowników opieki dziennej nad dzieckiem.

3. Deklaracja celu

- Wzmocnione zostaną kompetencje pracowników instytucji organizujących czas wolny dzieci i młodzieży.
- Poprawie ulegnie jakość oferty instytucji wychowania pozaszkolnego dzieci i młodzieży.

II. Całodobowe formy opieki

1. Cele Programu

- Poszerzanie oferty zajęć dla dzieci i młodzieży przebywających w placówkach całodobowych.
- Wzmacnianie kompetencji pracowników całodobowych placówek opieki nad dziećmi i młodzieżą.
- Kształtowanie spójnego miejskiego systemu rozwoju placówek opieki całodobowej.

2. Zakres działań

- Środowiskowe projekty społeczne: akcje, wyjazdy, konkursy z udziałem całodobowych placówek opiekuńczo - wychowawczych
- Szkolenia dla pracowników całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, wzmacniające ich umiejętności w pracy z dziećmi i młodzieżą.
- Konferencje umożliwiające wymianę doświadczeń i dobrych praktyk środowiska pracowników całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych.

3. Deklaracja celu

- Wzmocnione zostaną kompetencje pracowników całodobowych placówek opiekuńczo - wychowawczych
- Nastąpi standaryzacja pracy w placówkach.
- Opracowane zostaną infrastrukturalne standardy dla placówek sprawujących całodobową opiekę nad dziećmi i młodzieżą.

III. Poradnictwo i Terapia

1. Cele Programu

- Wspieranie rozwoju poradni terapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
- Budowanie miejskiego systemu terapii oraz poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego.

2. Zakres działań

- Analizy potrzeb psychologicznych i sposobów ich zaspokojenia
- Publikacje popularyzujące wiedzę na temat problemów emocjonalnych i psychicznych zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży.
- Baza danych o poradniach i programach terapeutycznych.

3. Deklaracja celu

- We współpracy ze środowiskiem naukowym systematycznie przygotowywane i wydawane będą publikacje popularyzujące wiedzę na temat rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży.
- Wzrastać będzie dostępność punktów oferujących terapię dzieci i młodzieży.
- Wypracowany zostanie miejski system pomocy psychologicznej dla osób niepełnoletnich.

IV. Terenowe Formy Pracy z Młodzieżą

1. Cele Programu

- Rozszerzenie terenowej oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- Popularyzowanie wiedzy na temat negatywnych skutków obdarowywania zebrzących dzieci pieniędzmi.
- Monitorowanie i przeciwdziałanie zjawisku niszczenia elewacji miejskich poprzez nielegalne „tagi”.

2. Zakres działań

- Streetworking – modelowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w niezorganizowanym środowisku rówieśniczym.
- Akcja chroniąca dzieci przed negatywnymi skutkami zebrania: „Dając pieniądze, odbierasz dzieciństwo”.
- Monitorowanie „tagów” i „grafitti” na elewacjach budynków w Krakowie.

3. Deklaracja celu

- Wzrośnie liczba wychowawców terenowych (tzw. „streetworkerów”) pracujących z dziećmi i młodzieżą.
- Systematycznie podejmowane będą działania przypominające o negatywnych skutkach obdarowywania pieniędzmi zebrzących dzieci.
- Systematycznie identyfikowane będą miejsca występowania i autorzy nielegalnych „tagów”, niszczących elewacje budynków.

V. Sport dzieci i młodzieży

1. Cele Programu

- Propagowanie aktywności sportowej dzieci i młodzieży.
- Wspieranie rozwoju infrastruktury pozwalającej na uprawianie sportów masowych.

2. Zakres działań

- „Juliada” – letnia impreza sportowo-rekreacyjna dla dzieci i młodzieży.
- Letni turniej podwórkowych drużyn piłki nożnej.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi oraz innymi instytucjami na rzecz rozwoju aktywności sportowej dzieci i młodzieży.

3. Deklaracja celu

- Systematycznie, co roku, podczas przerwy wakacyjnej organizowana będzie masowa impreza sportowo-rekreacyjna dla dzieci i młodzieży popularyzująca sport jako formę zagospodarowania czasu wolnego.
- Systematycznie, co roku, podczas przerwy wakacyjnej organizowany będzie turniej podwórkowych drużyn piłki nożnej.
- Wspierane będą projekty rozwijające infrastrukturę sportów masowych w Krakowie.

PARTNERSTWO DLA MŁODYCH

I. Diagnoza społeczna

1. Cele Programu

- Zapewnienie bieżącego dopływu informacji z zakresu problematyki społecznej i młodzieżowej.
- Monitorowanie zjawisk społecznych.
- Opracowywanie diagnoz dotyczących zmian społecznych i kulturowych.

2. Zakres działań

- Sondaże i badania socjologiczne oraz analizy diagnozujące przemiany społeczne.
- Współpraca z ośrodkami naukowymi i badawczymi.

3. Deklaracja celu

- Systematycznie we współpracy z ośrodkami naukowymi i badawczymi przygotowywane będą opracowania diagnozujące przemiany społeczne i kulturowe, w szczególności dotyczące problematyki młodzieżowej.

II. Konsultacje i wymiana wiedzy

1. Cele Programu

- Tworzenie płaszczyzny umożliwiającej wymianę wiedzy i opinii środowisk naukowych i praktyków zajmujących się problematyką społeczną i młodzieżową.
- Prezentacja badań i analiz, przedstawienie diagnozy społecznej.
- Wypracowanie koncepcji pracy z dziećmi i młodzieżą dostosowanych do aktualnych potrzeb i sytuacji.
- Tworzenie sieci ekspertów i praktyków zajmujących się problematyką społeczną i młodzieżową.

2. Zakres działań

- Konferencje i sympozja z udziałem środowisk naukowych.
- Publikacje naukowych i popularnonaukowych zeszytów prezentujących badania, analizy oraz wymianę opinii na temat zjawisk społecznych.

3. Deklaracja celu

- Wypracowywane zostaną trwałe podstawy reagowania na zjawiska społeczne w oparciu o badania i analizy naukowe.

III. Kampanie społeczne

1. Cele Programu

- Upowszechnianie wiedzy o nowoczesnych metodach pracy z dziećmi i młodzieżą.
- Inicjowanie dyskusji nt. zjawisk społecznych.
- Mobilizowanie społeczności lokalnej do rozwiązywania problemów społecznych.

2. Zakres działań

- Kampanie społeczne
- Nośniki multimedialne
- Strony internetowe

3. Deklaracja celu

- Systematycznie upowszechniana będzie przy pomocy nowoczesnych nośników multimedialnych wiedza o zachodzących zjawiskach społecznych.
- Sukcesywnie przygotowywane i przeprowadzane będą kampanie społeczne zmierzające do likwidacji lub zmniejszenia niepożądanych zjawisk społecznych.

IV. Szkolenia praktyków

1. Cele Programu

- Podnoszenie kwalifikacji pedagogów i nauczycieli pracujących z dziećmi i młodzieżą.
- Inicjowanie i rozwój nowych form pracy z młodzieżą.
- Wspieranie umiejętności wychowawczych rodziny.
- Wymiana informacji o projektach realizowanych na rzecz dzieci i młodzieży.

2. Zakres działań

- Szkolenia, sympozja, warsztaty dla nauczycieli i pedagogów pracujących z dziećmi i młodzieżą.
- Psychoedukacyjne warsztaty dla rodziców i wychowawców.

3. Deklaracja celu

- Stworzone zostaną mechanizmy upowszechniające wiedzę z zakresu umiejętności wychowawczych.

V. Zawiazywanie partnerstw

1. Cele Programu

- Tworzenie płaszczyzny do wymiany informacji pomiędzy działającymi w Krakowie instytucjami pracującymi na rzecz dzieci i młodzieży.
- Upowszechnianie dobrych praktyk.
- Udział Krakowa w międzynarodowych sieciach miast na rzecz rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży.

2. Zakres działań

- Baza danych o dobrych praktykach.
- Współdziałanie z organami porządku publicznego (Policja, Straż Miejska, Sądy) w zakresie działań prewencyjnych.
- Angażowanie organów porządku publicznego w sprawy przestępczości młodzieży.
- Tworzenie forów współpracy instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych udzielających pomocy i ośrodków badawczych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
- Uczestnictwo w międzynarodowych i krajowych sieciach miast

3. Deklaracja celu

- Podtrzymana zostanie dotychczasowa instytucjonalna międzynarodowa i krajowa współpraca z innymi ośrodkami miejskimi współdziałającymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
- Stworzony zostanie zintegrowany system współpracy instytucji samorządowych, naukowych i społecznych pracujących na rzecz dzieci i młodzieży w Krakowie.